

OM AT VÆRE PLATONIKER:

Hermed nogle overvejelser om visse centrale ideer i den platoniske filosofi. Jeg er jo selv en svoren tilhænger af nyplatonikeren Plotin, der underviste nord for Rom i det 3. årh- e.Kr.

Dette harmonerer fint - på de fleste punkter - med min catholicisme. Der er dog forskelle, såsom den kristne opfattelse at Gud er Treenig.

Den store kirkefader Skt. Augustin var en elev af Plotin. Han døde faktisk med Plotins afhandling om SKØNHED mellem sine hænder og fortæller i Bekendelserne om hvorledes platonikerne omvendte ham fra Manikæismen: Jeg formoder de fleste af dem jeg tilsender denne lille opsats vil være uenige. Vi lever i en tid og i et land hvor alt skal have en materialistisk forklaring. Gud eksisterer ikke for jeg kan jo ikke SE ham osv. osv.

Jeg kender det jo til bevidstløshederne bevidstløshed og argumenter af den type får mig til at gabe, blive uopmærksom og mine øjenlåg bliver tunge.

God fornøjelse. VH Børge

OM AT VÆRE PLATONIKER.

Lad os sige et intelligensvæsen fra en fjern galakse træder ind i din stue. Væsenet er som os udstyret med synssans og ser alle genstandene i din stue, inklusive en kop på dit bord. Han får præcist det samme SANSEINDTRYK som du selv gør.

Men naturligvis ved han ikke hvad han ser på når han ser koppen. Han kender jo ikke IDEEN med koppen, det Aristoteles kaldte dens "finalårsag" - dens formål.

Du selv ser også koppen. Men det er ikke dit SANSEINDTRYK af koppen der får dig til at forstå kopens IDE eller FORMÅL.

Der kommer dit intellekt ind. Dit intellekt supplerer dit rene sanseindtryk af koppen ved at meddele dig IDEEN med koppen, nemlig en indretning til at drikke af - dens finalårsag.

Dette gælder alle de menneskeskabte genstande indenfor din synskreds. Dit intellekt supplerer dit sanseindtryk ved at fortolke deres formål.

Når du endelig indser at genstandenes IDEER faktisk er mere VIRKELIGE end den materielle kop er du platoniker.

Hvad er nemlig den materie som koppen er lavet af?

I bund og grund VED vi ikke helt hvad materien egentlig er. Kvantefysikken meddeler os at dens ultimative byggestene er enten uendeligt små partikler eller endog BØLGER.

Den materielle kop er altså måske blot "koagulerede" bølger. Disse er langt mere uvirkelige end kopens IDE.

Hvis du altså ser dig om i den MENNESKESKABTE verden lever du altså i realiteten allerede i en IDEVERDEN, faktisk Platons ideverden.

Ideerne er hvad jeg i min studentertil kaldte de "sjælelige intelligibler". De er ikke materielle og kan kun opfattes af noget andet der ikke er materielt, nemlig dit SIND eller dit INTELLEKT.

Vi platonikere mener at de "sjælelige intelligibler har en objektiv realeksistens" (cf. min stil om Augustins Bekendelser - et direkte citat).

Intellektet kaldes af Plotin NOUS.

Der er i hans tænkning 2 former for NOUS: Den menneskelige NOUS hvormed du begriber tingenes bagvedliggende IDEER. Og den guddommelige NOUS, Guds intellekt. I Guds intellekt findes alle de ideer der er manifesterede i Alnaturen, inklusive faktisk ideen om DIG og MIG. Om alle naturskabte ting: bøgetræet og Andromeda Galaksen.

Som den materielle kop har del i ("participerer i) kopens IDE således participerer vort begrænsede intellekt i den guddommelige NOUS.

Jeg vil i en følgende lille afhandling fortælle om hvorledes dem der er teoretiske og praktiske MATERIALISTER med deres NOUS hele tiden "kontemplerer" den yderste materie, der næsten er ikke eksisterende.

Men kontemplerer man noget "næsten-intet" istedet for noget VIRKELIGT, nemlig IDEERNE, ja så foretiller man sig også sin egen totale udslettelse når den materielle krop tilintetgøres. Dette volder sorg, panik og pessimisme. Kontemplerer man derimod DET VIRKELIGE, nemlig de immaterielle ideer med sit immaterielle sind ja så kontemplerer man noget REELT eksisterende - og så stiger humøret.

Mere om dette i næste ombæring.